

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli den 26 Jan. 1881, kl. 10 f. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Skrifvelse till Riksdagen, i anledning af en vid sistförflutna riksdag beslutad lagförändring; Gifven Stockholms slott den 17 Januari 1881.

I underdånig skrifvelse den 21 April 1880 har Riksdagen tillkännagifvit, att Riksdagen af anförda orsaker för sin del beslutat följande förändrade lydelse af 67 § i Konkurslagen den 18 September 1862:

“Arfvode för konkursboets förvaltning må borgenärerna utsätta antingen till visst af hundra, eller efter annan grund; dock må det ej för syssломän efter tid räknas. Detta arfvode fördelas mellan Rättens ombudsman, gode männen eller syssломännen så, att en hvar af dem för sitt bestyr i konkursen erhåller skälig ersättning. Nöjas de ej med borgenärernas beslut derutinnan, eller menar någon borgenär, eller gäldenären, att arvodet blifvit för högt bestämdt; lägge Rätten dem emellan, som skäligt prövas. Ej må arfvode njutas, förr än gode män eller syssломän slutlig reda för sig gjort.

Arfvode, som belöper för egendom, hvilken är intecknad eller deri särskild förmånsrätt eljest eger rum, skall, likasom kostnaden för den egendoms vård och försäljning, af egendomens afgäld och köpeskilling utgå“.

Öfver detta förslag hafva Statsrådet och Högsta Domstolen blifvit hörda, och hafva Högsta Domstolens fleste ledamöter — med erinran, hurusom, till förekommande af tvister emellan Rättens ombudsman samt gode män och syssломän i konkurser, det vore af ej ringa vikt, att i Konkurslagen funnes stadgad en allmän regel för konkursarfvodets fördelning dem emellan, och, då, efter hvad erfarenheten gafve vid handen samt jemväl af Riksdagen i dess ofvanberörda un-

derdåniga skrifvelse vitsordades, den i 67 § Konkurslagen såsom regel stadgade fördelningsgrund allmänt tillämpades, deri syntes ligga ett bevis, att nämnda allmänna regel vore väl afpassad — tillika förklarar sig anse den af Riksdagen anmärkta omständigheten, att, äfven der en annan fördelningsgrund vore lämpligare, tillfället att påkalla Rättens bestämmelse ej begagnades, så mycket mindre kunna tillskrifvas något fel i lagstiftningen, som Rättens anlitande för sådant ändamål ej vore med någon synnerlig omgång eller svårighet förenadt och det icke ens uppgifvits, att, der sådan bestämmelse af Rätten äskats, hinder mött för erhållande af en efter de särskilda förhållandena lämpad fördelningsgrund, samt hvad anginge innehållet af Riksdagens ofvanberörda förslag anmärkts, att, enär Rättens ombudsman vore utan borgenärernas medverkan förordnad af Rätten eller domaren, utöfvade en del af den verksamhet, som enligt äldre konkurslag ålegat Rätten och af sådan anledning skulle aflägga domareed, enär han hölle tillsyn öfver gode männens och sysslomännens förvaltning och, såsom ordförande å borgenärernas sammanträden, jemväl öfver borgenärernas utöfvande af deras beslutanderätt, enär han med ett ord vore icke borgenärernas utan Rättens ombud i konkursen och såsom sådan representerade det allmännas intresse för konkursens lagliga fortgång och afslutande samt det med denna ombudsmannens ställning icke vore förenligt att åt de af honom kontrollerade borgenärerna gifva ett större inflytande på bestämmandet af den godtgörelse, han borde åtnjuta, än de redan egde i rättigheten att i första hand bestämma konkursarfvodets belopp, förslaget icke syntes väl öfverensstämma med konkurslagens allmänna uppfattning af den ställning, Rättens ombudsman intoge i förhållande till borgenärerna, gode männen och sysslomännen; att, så länge den nuvarande regeln för arfvodets fördelning bibehölles, förmåddes borgenärerna af omtanken att erhålla dugliga sysslomän till beviljande af skäligen konkursarfvoden och vore tvister derom för närvarande jemförelsevis sällsynta, men då i många konkurser förekomme, att några få borgenärer eller ombud beherskade valen af gode män och sysslomän samt öfriga omröstningar å borgenärssammanträdena, och dessa, som oftast inom sin egen krets utsågo gode män och sysslomän, i allmänhet hade föga intresse för den myndighet, som af det allmänna vore satt att kontrollera deras verksamhet, skulle tilläfventyrs, derest de äfven finge besluta om arfvodets fördelning, klagomål öfver arfvodesbeloppets bestämmande blifva mindre sällsynta; samt att det ökade äfventyret för Rättens ombudsman att sålunda komma i tvist med borgenärerna skulle komma att icke allenast menligt inverka på den sjelfständiga ställning, han borde i förhållande till borgenärerna intaga, utan äfven framkalla svårighet att till Rättens ombudsmän erhålla fullt tjenlige personer. Då således den af Riksdagen för dess del beslutade lagförändringen hvarken syntes vara af behovet påkallad eller stå i öfverensstämmelse med konkurslagens anda och innehåll och den dessutom skulle kunna föranleda praktiska olägenheter, ansågo Högsta Domstolens

fleste ledamöter sig icke kunna tillstyrka nådigt bifall till Riksdagens ifrågavarande förslag.

Med afseende å hvad i Högsta Domstolen sålunda blifvit mot förslaget erinradt, bland annat, derom att gällande lag redan nu anvisar borgenär, som finner Rättens ombudsmans lagstadgade arvode vara för högt, en utväg att vinna nedläggning i detsamma genom att underställa ärendet Rättens pröfning, alltså och då anledning hittills icke förekommit att antaga, det ett sådant yrkande, derest det blifver framställt och på giltiga skäl grundadt, icke skall hos domstolarne vinna tillbörligt afseende, har Kongl. Maj:t för närvarande ej funnit skäl att till Riksdagens förslag lemna bifall, hvarom Kongl. Maj:t nu, i öfverensstämmelse med 87 § Regeringsformen, velat Riksdagen underrätta.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Nils von Steyern.

*Utdrag af protokollet öfver Justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott
Måndagen den 17 Januari 1881,*

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
 VON STEYERN,
 Friherre VON OTTER,
 TAUBE,
 HEDERSTIERNÄ,
 HAMMARSKJÖLD,
 RICHERT,
 THEMPTANDER.

Chefen för Justitiedepartementet Statsrådet von Steyern anmälde i underdånighet:

— — — — —

2:o.

Föredragande Departementschefen anmälde till justering förslag till nådig skrifvelse till Riksdagen i anledning af en vid sistförflutna riksdag beslutad lagförändring;

Och täcktes Hans Maj:t Konungen, enligt Statsrådets tillstyrkan, gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll under litt. B bilagdt, äfvensom förordna, att skrifvelse skulle i öfverensstämmelse dermed till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

C. P. Hagbergh.
